

Іваськевич М. В.

*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

Теоретичні аспекти формування фінансового ринку з використанням зарубіжного досвіду

В сучасних глобалізаційних умовах ринки фінансових послуг відіграють важливу роль у механізмі функціонування фінансової інфраструктури. Теоретичні аспекти формування фінансового ринку є питанням відкритим на сучасному етапі розвитку економіки, яке потребує удосконалення і модернізації завдяки запозиченню зарубіжної практики.

Практичні та теоретичні аспекти формування фінансового ринку простежуються як у вітчизняній так і у зарубіжній практиці. Розпочали дослідження у даній темі такі вчені як Д. Кейнс, Ф. Хайєка, М. Фрідмен, Д.Хікса. На сьогодні даним питанням цікавляться сучасні зарубіжні науковці, серед яких можна виділити Е. Сото, В. Шарпом, К. Марковіцем, Ф. Мишкіним, Р. Родрігесом, Р. Тобіном та вітчизняні – В. Базилевич, З. Васильченко, Т. Ковальчук, Ю. Пахомов, В. Опарін, А. Федоренко та інші.

Фінансовий ринок – це сукупність обмінно-перерозподільних відносин, пов'язаних з процесами купівлі продажу фінансових ресурсів, необхідних для здійснення виробничої та фінансової діяльності [2, с. 63].

У сучасній вітчизняній теорії фінансів відсутній обґрунтований підхід до формування складу фінансової інфраструктури, завдань та призначення її складових елементів. В результаті аналізу досліджень фахівців в галузі створення та функціонування фінансової інфраструктури виділяється безліч її складових та рівнів: екологічна, технологічна, соціальна, транспортна, інноваційна, організаційна, фінансово-кредитна, наукова, кадрова; загальна та спеціалізована, а також глобальний та локальний її рівень; сукупність законодавчих та регуляторних структур, що забезпечують функціонування фінансового сектору; сукупність фінансових ринків, фінансових інститутів та фінансових інструментів [1].

Фінансовий ринок потребує змін та регулювання, враховуючи наступне: нестача професіоналів, які б мали кваліфіковані та професійні знання в сфері фінансових послуг; населення – є тими інвесторами на фінансовому ринку, які мають кошти, але не вміють їх правильно та доречно використати; функціонування державних інтересів в удосконалення макроекономічної політики, тобто держава хоче мати впевненість в тому, що ринок фінансових послуг функціонуватиме спираючись на ці пріоритети. Враховуючи все вище зазначене, економічної стабільності на фінансовому ринку можна досягти з створенням надійної системи, яка б захищала інтереси та права обох сторін, і їх регулювала.

Використовуючи зарубіжний досвід країн з розвинутою економікою, можна сказати, що використання дворівневої системи фінансового ринку є

досить популярною ознакою. Ця система на верхньому рівні регулюється державним органом, а на нижчому рівні функціонують відповідні саморегулюючі організації, створені професійними учасниками. Загальнообов'язковим є державне регулювання, яке у своїй практиці може використовувати державний примус до учасників ринку фінансових послуг, якщо це потрібно. Головними важелями примусу є застосування монетарної та податкової політики. В різних країнах співвідношення між впливом верхнього і нижнього рівня регулювання є різним. Наприклад, в США і Франції домінує державне регулювання фінансового ринку, а у Великобританії домінує регулювання фінансового ринку через саморегулюючі організації [4, с.148].

Досліджуючи економіку Німеччини, то в цій країні особлива роль належить банкам. Фондовий ринок має чотирьох рівневу структуру, які чітко контролюються органами з розмежуванням функцій. Особливу увагу орган контролю приділяє позабіржовим та біржовим ринкам, де об'єктами контролю виступають фізичні та юридичні особи. Таким чином існує відкритість та довіреність інвесторів до ринків. В Японії чітко розвинений план реформи, яка містить всі аспекти у регулюванні фінансової системи та фінансового ринку.

Отже, Україна повинна створити таку систему управління, яка була б гнучкою та надійною; мати ефективний механізм контролю та обліку за злочинністю і законністю, застосовуючи різні профілактичні заходи на ринку фінансових послуг та цінних паперів; знаходити компромісні рішення з державою з приводу надмірного втручання, бо як показує світова практика, примус з боку держави обмежує всю свободу учасників фінансового ринку, а невтручання слугує середовищем для утворення зловживань.

Список використаних джерел:

1. Oparin, V. M. (2015), *Modernizatsiya finansovoyi infrastruktury yak osnova zabezpechennya stabilnosti natsionalnoyi ekonomiky* [Modernization of financial infrastructure as a basis for ensuring the stability of the national economy], *Efektivna ekonomika*, no. 5, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_5_9 (Accessed 12 September 2018).
2. Бурковська А. В. Щодо економічної сутності ринку, проблем його розвитку та основних напрямів їх вирішення / А. В. Бурковська // Вісник ХНТУСГ. Економічні науки. Ринкова трансформація економіки АПК. – 2004. – Вип. 30. – С. 227-231.
3. Інновації у фінансовій сфері : монографія / В. М. Опарін, Т. В. Пастко, В. М. Федосов та ін.; за заг. ред. В.М. Опаріна. – К. : КНЕУ, 2013. – 444 с.
4. Лондар С. Л. Фінанси : навч. посіб. / С. Л. Лондар, О. В. Терещенко. – Вінниця : Нова Книга, 2009. – 384 с.

Науковий керівник: **Баришевська І. В.**, канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна